

Ostrożnie z ustalaniem zasad odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 10, sierpień 2024 22:01

Adrian Pokrywczyński

Odsłony: 1086

Wojewoda śląski wydał rozstrzygnięcie nadzorcze, w którym wypunktował samowolność w ustalaniu przez radę jednostki samorządu zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

1. Podstawa prawna

Art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej:

„Rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.”

2. Uchwalone przepisy:

W załączniku Nr 1 do uchwały rady miasta ustalono wysokość miesięcznej odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, w formie tabel przewidujących odpłatność w wysokości 100% wysokości miesięcznej odpłatności wyrażonej w % liczonej na podstawie dochodu osoby (...), jeżeli dochód ten wynosi ponad 250% kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Równocześnie postanowiono, że opłata za pobyt w ośrodkach wsparcia nie może być wyższa od kwoty 100% pełnego miesięcznego kosztu pobytu.

Natomiast w załączniku Nr 2 do uchwały ustalono wysokość odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych, w formie tabeli przewidującej odpłatność w wysokości 100% wysokości miesięcznej odpłatności wyrażonej w % liczonej na podstawie dochodu osoby (...), jeżeli dochód ten wynosi ponad 300% kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Równocześnie postanowiono, że odpłatność za pobyt w mieszkaniu treningowym i mieszkaniu wspomaganych nie może być wyższa niż miesięczny koszt pobytu danej osoby w mieszkaniu treningowym i mieszkaniu wspomaganych.

3. Zarzuty wojewody

Organ nadzorczy stwierdził, że powyższe zasady są zbyt daleko idące, przekraczając swobodę wynikającą z art. 77 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, a przez to sprzeczne z zasadami i celami opieki społecznej.

Jak wskazał wojewoda w swoim rozstrzygnięciu - delegacja wyrażona w art. 97 ust. 5 ustawy nie zawiera żadnych wytycznych wskazujących na czynniki czy kryteria, które powinny być uregulowane, uwzględnione przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, ustalający szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności. Uchwała rady gminy lub powiatu powinna jednak tak kształtować zasady odpłatności, by uwzględniały one zakres świadczonych usług i ich koszty. Jediną wskazówką dla miejscowego prawodawcy jest więc obowiązek dopełnienia wymogu szczegółowości, czyli samodzielnego doboru kryteriów odpłatności. Nie oznacza to jednak niczym nieskrępowanej swobody rady gminy realizującej swoje kompetencje w tym zakresie.

Przywołując orzecznictwo, w akcie organu nadzoru przypomniano, że skala swobody prawotwórczej, jaka występuje przy ogólnym upoważnieniu ustawowym do stanowienia aktów prawa miejscowego i brak precyzyjnych wytycznych co do treści takich podustawowych uregulowań jest ograniczona całokształtem

Ostrożnie z ustalaniem zasad odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 10, sierpień 2024 22:01

Adrian Pokrywczyński

Odsłony: 1086

i celem przepisów normujących dziedzinę, której dany akt, wydany w oparciu o upoważnienie dotyczy. Tymczasem, zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Dlatego rada ustalając szczegółowe zasady odpłatności, powinna określić jedynie granice, w ramach których opłata winna zostać ustalona przez uprawniony podmiot.

Oceniając uchwalone zasady odpłatności, wojewoda stwierdził, że rozwiązanie przyjęte przez radę miasta w uchwale oznaczałoby natomiast pozbawienie osoby skierowanej środków do życia, co jest oczywiście sprzeczne z podstawowymi zasadami i celami opieki społecznej. Jest więc to niedopuszczalne legislacyjnie. „Należy zauważyć, że nawet mieszkańcy domu pomocy społecznej uiszczają opłatę za pobyt w DPS w wysokości nie przekraczającej 70% ich miesięcznego dochodu (art. 61 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej)” – ocenił organ nadzoru.

4. Rozstrzygnięcie

Wojewoda uznał to za istotne naruszenie prawa. Razem z wadą proceduralną spowodowało to, że stwierdzono nieważność uchwały.

Opracowano na podstawie: rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Śląskiego z dnia 26 lipca 2024 r., sygn. NPII.4131.1.629.2024